

DEN NORSKE KIRKE

Kirken og kommunen i en ny tid

Til kommunestyreter etter kommunevalget 2023

Innhold

- Rammene og historikken for relasjonen mellom kommunen og Den norske kirke
- Den norske kirke i dag
- Videre samarbeid mellom kirkens lokale ledelse og kommunens politikere og administrasjon

DEN NORSKE KIRKE

Den norske kirke og kommunen

Rammer og historikk

Den norske kirke og kommunen – historien

Fra kristendommen kom til Norge på 1000-tallet, har kirkehuset og kirkegårdene vært lokalsamfunnets ansvar. Den lokale kirkeorganisasjon var bygget opp omkring prestene, men allerede i 1195 ble det innført en ordning med kirkeverger som hadde et særlig ansvar for kirkebyggene og kirkens økonomi.

Utgiftene til kirkebygg, kirkegårder og prestens lønn ble i middelalderen dekket gjennom inntekter fra gods og ulike avgifter som ble pålagt innbyggerne. Den lokale kirkeorganisasjon ble ikke vesentlig endret som følge av reformasjonen, men danskekongen overtok og solgte unna store deler av kirkens eiendommer. På denne måten ble kirkens muligheten for egne inntekter kraftig redusert.

Da kommunene ble etablert i 1837 var ansvaret for den lokale kirke en av de første oppgavene de nye formannskapene tok fatt på. Kommunene fikk hele det økonomiske ansvar for den lokale kirke – med unntak av lønn for presten.

Den norske kirke – grunnlovsfestet og fristilt

Fra 1.1.2021 ble kirkeloven erstattet med dagens *trossamfunnslov*, som legger nye rammer for tros- og livssynssektoren i Norge.

Den norske kirke er fortsatt grunnlovsfestet, og trossamfunnsloven gir kommunene fortsatt ansvar for å finansiere den lokale kirkelige driften. Kommunene står for 2/3 av Den norske kirkes tilskudd.

Samtidig er Den norske kirke nå et selvstendig trossamfunn, og mye av myndigheten som tidligere lå til departementet, er nå gitt til Kirkemøtet, kirkens øverste organ.

Den tidligere statlige delen av kirken; prestene, Kirkerådet og bispedømmekontorene er finansiert over statsbudsjettet i et eget tilskudd.

Grunnloven § 16

Alle innbyggere i riket har fri religionsutøvelse. Den norske kirke, en evangelisk-luthersk kirke, forblir Norges folkekirke og understøttes som sådan av staten. Nærmere bestemmelser om Kirkens ordning fastsettes ved Lov. Alle tros- og livssynssamfunn skal understøttes på lik linje.

Trossamfunnsloven § 14: *Finansiering av Den norske kirke*

Staten gir tilskudd til prestedtjenesten og kirkens virksomhet nasjonalt og regionalt. Staten kan også gi tilskudd til andre kirkelige formål.

Kommunen gir tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg. Tilskuddet skal sikre at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, slik at de kan benyttes til gudstjenester og kirkelige handlinger. Tilskuddet skal også sikre at soknet har tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger, herunder kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og tilstrekkelig administrativ hjelp. Kommunens tilskudd gis etter budsjettforslag fra soknet. I budsjettforslaget skal også tilskudd til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk inngå.

Etter avtale med soknet kan kommunen yte tjenester i stedet for å gi tilskudd etter andre ledd.

Kommunen kan ta opp lån for å finansiere investeringer i kirkebygg og tilhørende varige driftsmidler.

Gravplassloven § 3:

Gravplassmyndigheten og kommunens ansvar

Gravplassmyndigheten har ansvaret for at gravplasser og bygninger på gravplasser forvaltes med orden og verdighet og i samsvar med gjeldende bestemmelser.

Utgifter til anlegg, drift og forvaltning av gravplasser utredes av kommunen. Soknet fremmer budsjettforslag for kommunen så fremt statsforvalteren ikke har fastsatt at ansvaret som lokal gravplassmyndighet etter loven skal ligge til kommunen. Etter avtale med soknet kan kommunen yte tjenester i stedet for å gi tilskudd.

Kommunen kan ta opp lån for å finansiere investeringer i gravplasser og tilhørende varige driftsmidler.

Den norske kirke og kommunens finansieringsansvar

3. desember 2020 sendte BFD ut et brev med «Orientering om forholdet mellom Den norske kirke lokalt og kommunen etter ny trossamfunnslov»

Brevet tydeliggjorde at selv om ordlyden i loven var noe annerledes enn i den gamle kirkeloven, er *ikke* kommunens finansieringsansvar endret.

«§ 14 annet ledd angir formålene det skal gis tilskudd til. Tilskuddet skal sørge for at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand og kan benyttes til gudstjenester og kirkelige handlinger, og det skal sørge for at soknene har tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger og tilstrekkelig administrativ hjelp.»

The screenshot shows the official website of the Norwegian Government, Regjeringen.no. The header includes the Norwegian coat of arms, the website name, a search bar, and navigation menus for Tema, Dokument, Aktuelt, Departement, and Regjering. The main content area displays the title of the document, 'Orientering om forholdet mellom Den norske kirke lokalt og kommunen etter ny trossamfunnslov', along with the date (03.12.2020) and a reference number (20/4776). The document is categorized under 'Barne- og familiedepartementet'. A 'TEMA' section lists 'Den norske kirke' and 'Gravferd'. A 'KONTAKT' section provides contact information for the 'Forbruker-, tros- og livssynsavdelingen', including an email address (postmottak@bfd.dep.no), a phone number (22 24 24 53), and an address (Postboks 8036 Dep, 0030 Oslo).

Regjeringen.no

Søk

Tema ▼ Dokument ▼ Aktuelt ▼ Departement ▼ Regjering ▼

Forsiden • Dokument ▼

Del/tips Skriv ut

Orientering om forholdet mellom Den norske kirke lokalt og kommunen etter ny trossamfunnslov

Brev | Dato: 03.12.2020

Vår referanse: 20/4776

Ved nyttår tar ny trossamfunnslov til å gjelde, jf. Prop. 130 L (2018–2019) og Innst. 208 L (2019–2020). Loven erstatter kirkeloven og endrer bl.a. gravferdsloven.

Formålet med dette brevet er å gi kommunene informasjon om den nye loven og det videreførte, kommunale finansieringsansvaret for Den norske kirke lokalt. Brevet er ikke ment å være uttømmende og belyser ikke alle sider ved forholdet mellom kommunen og Den norske kirke.

Kommunenes finansieringsansvar er videreført med nye ord

Trossamfunnsloven viderefører det statlige finansieringsansvaret for det nasjonale og regionale nivået i Den norske kirke. Loven viderefører også

Barne- og familiedepartementet

TEMA

Den norske kirke Gravferd

Tro og livssyn

KONTAKT

Forbruker-, tros- og livssynsavdelingen

E-post: postmottak@bfd.dep.no

Telefon: 22 24 24 53

Adresse: Postboks 8036 Dep, 0030 Oslo

Besøksadresse: Akersgata 59, Oslo

DEN NORSKE KIRKE

Den norske kirke i dag

Den norske kirke i dag

3,5 millioner medlemmer i 2022 (63,7% av befolkningen)

Krødsherad: 1700 medlemmer i Krødsherad. (75,85% av innbyggerne)

Nøkkeltall, Krødsherad, 2023:

Dåp: 21

Konfirmerte: 22

Vigsler: 7

Gravferder: 28

Den norske kirke i dag

Den norske kirkes strategi for 2022–2029	 Kirken åpner rom for tro	 Kirken er der livet leves	 Kirken er mer for flere
 Kirken for den enkelte	Forkynner evangeliet til mennesker gjennom hele livet	Styrker kirken som kulturarena og forvalter av kulturarv for alle generasjoner	Gir tilhørighet og skaper gode møteplasser og fellesskap fysisk og digitalt
 Kirken i samfunnet	Fremmer verdier som utfordrer og som bygger et godt samfunn for alle	Bidrar til å virkeliggjøre bærekraftsmålene – lokalt, nasjonalt og globalt	Motvirker utenforskap og utforsker nye måter å være kirke på
 Kirken som organisasjon	Styrker gjennom sin organisering en levende og nærværende folkekirke	Samhandler med organisasjonslivet, andre tros- og kirkesamfunn, offentlige, private og ideelle aktører	Skaper en mangfoldig, rekrutterende og inkluderende arbeidsplass og frivillighetsarena

Kor og musikk

- Sang fra livets begynnelse.
- RRR – rekrutt for Regndråpene.
- Regndråpene
- UNGdomskoret
- Con Brio
- Sang for voksne

Kultur

- Et aktivt kulturprogram
- Kulturutvalg som arbeider med og byr på mangfoldige kulturelle opplevelser
- Kjente som besøkte oss i 2023 var
 - **Wolfgang Plagge**, komponist, pianist og professor i musikk
 - **Morten Jentoft**, journalist i NRK

I tillegg har det vært andre, vel besøkte kulturtilstelninger i Olberg kirkestue.

Investeringer

- **Lynvernanlegg etter godkjent standard på alle kirkene.**
- **Olberg kirke**
trenger oppgraderinger. Vi trenger midler til et forprosjekt for å få greie på hva status er nå, og hva som må, bør og kan gjøres.
- **Kirkegårdstjenesten**
Tilgang til teknisk bygg for plassering av maskiner, tilhengere, bil. Bil for kirkegårdstjenesten.

Videre planer

- **Navnet minnelund Olberg**
- **Oppussing Glesne;** bytte kjellervinduer, innvendig oppgradering og oppussing.
- **Oppussing av kirkestua på Olberg.**
- **Bytte til LED-belysning rundt Olberg kirke** (Dette tvinger seg frem, -det er ikke mulig å skaffe flere lyspærer til eksisterende anlegg).
- **Oppussing av kirkegårdsgjerdene på Olberg og Glesne.** Spesielt med tanke på en minnelund på Olberg bør gjerdet på den kanten se bedre ut.

DEN NORSKE KIRKE

Kirke-kommune-relasjonen

Veien videre

Kirkeordning for Den norske kirke

Kirkelig fellesråd består av:

Menighetsrådet med prest og kommunal representant.

Kirkevergen har talerett i rådet, og fungerer som rådets sekretær når rådet er samlet.

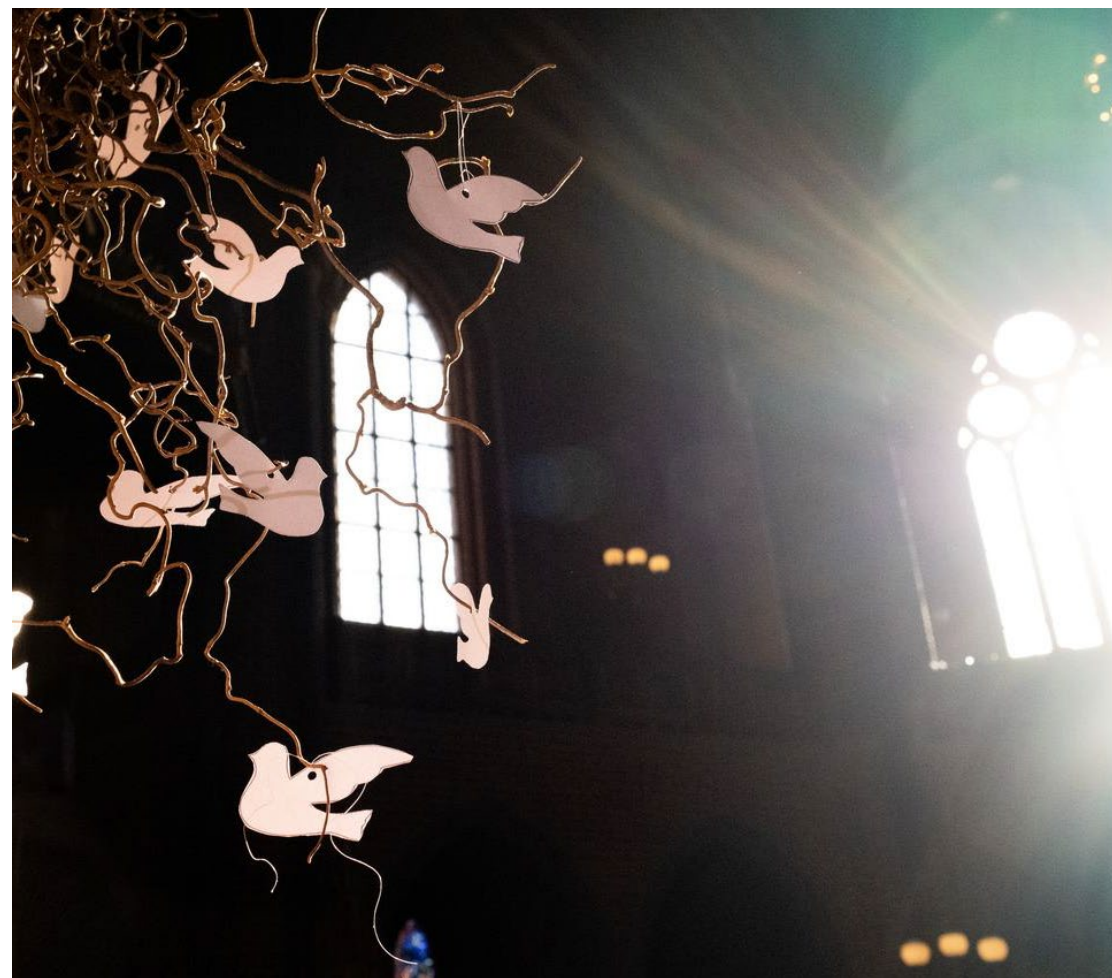
Viktig med god dialog

- Lokale kriser
- Økte strømkostnader
- Uvær, f.eks. Hans i 2023
- Inflasjon

Oppsummering

- Kirken i Krødsherad som samfunnsaktør ønsker å bidra til å løse utfordringer lokalsamfunnet står i
- For kommunen er den lovpålagte finansieringen av kirken en mulighet til å tilrettelegge for gode og trygge arenaer for folk i lokalsamfunnet
- For at samspillet kirke-kommune skal fungere optimalt, er det viktig med en tillitsfull dialog året gjennom – ikke bare ved innlevering av budsjettforslag

DEN NORSKE KIRKE

Takk for oppmerksomheten!